राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौ

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री किशोर सिलवाल

राजस्व सदस्य श्री जीवनकुमार घिमिरे

लेखा सदस्य श्री डम्बर बहादुर कार्की

फैसला

२०७५ सालको मुद्दा नं. ०७५-RB-०१३३

निर्णय नं. ९७

मुद्दाः- सुन चोरी पैठारी ।

3-11 BAGAPPA SHETTY HOUSE PADEBETTU PADUBIDRI BANGALORE, INDIA स्थाई ठेगाना भएको **India** को राहदानी नं. **R2342388** वाहक **VINOD NARAYAN SHETTY**..१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार अधिकृत श्री चुडाराज सापकोटा समेतको प्रतिवेदनले नेपाल सरकार...१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने पदाधिकारीः- प्रमुख भन्सार प्रशासक गजेन्द्र कुमार ठाकुर।
शुरु निर्णय मितिः- २०७५/०७/१५
शुरु निर्णय गर्ने कार्यालयः- श्री त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालय, काठमाण्डौ ।

यसमा त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासक गजेन्द्र कुमार ठाकुरले मिति २०७५।७।१५ मा गर्नुभएको निर्णय उपर भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ६२ (१) तथा राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६(१) बमोजिम प्रतिवादीको पुनरावेदन दर्ता भई सुनुवाईको लागी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दाको संक्षिप्त तथ्य यस प्रकार छः-

मुद्दाको तथ्य

१. मिति २०७५/०२/०३ गतेका दिन बेलुकाको करिब ९:३० बजेको समयमा **FLY DUBAI** को उडान नं. **FZ 575** द्वारा **DUBAI** बाट काठमाडौं आएका **INDIA** स्थायी ठेगाना भएका **INDIA**

को राहदानी नं. **R2342388** वाहक **INDIA** को नागरिक **VINOD NARAYAN SHETTY** लाई त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको आगमन कक्षमा रहेको वाकथ्रु एक्सरेमा चेकजाँच गर्ने क्रममा निजको साथबाट ४१० (चार सयदश) ग्राम तौल भएको २० (बीस) थान (रिङ १० चेन ३ ब्रासलेट ५ लकेट १ बाला १ समेत आकारको) सुन बरामद भएको देखिन्छ । यसरी बरामद भएको माथि उल्लेखित सुन प्रतिग्राम रु.५,००६.८५ को दरले ४१० ग्रामको जम्मा मूल्य रु.२०,५२,८०९/-(अक्षेरुपी बीस लाख बाउन्न हजार आठसय नौ रुपैयाँ) भएको र प्रचलित कानून उलंघन गरी चोरी पैठारी गरेको देखिएको भन्ने समेत व्यहोराको वरामदी मुचुल्का ।

२. मिति २०७५/०२/०३ गतेका दिन बेलुकाको करिब ९:३० बजेको समयमा **FLY DUBAI** को उडान नं. **FZ 575** द्वारा **DUBAI** बाट काठमाडौं आएका **INDIA** स्थायी ठेगाना भएका **INDIA** को राहदानी नं. **R2342388** वाहक **INDIA** को नागरिक **VINOD NARAYAN SHETTY** लाई त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलको त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको आगमन कक्षमा रहेको वाकथ्रु एक्सरेमा चेकजाँच गर्ने क्रममा निजको साथबाट मूल्य रु.२०,५२,८०९।- बरावरको गहना आकारको सुन थान बीस (४१० ग्राम) फेला परेको विवरण सहित निजलाई र निजको साथबाट बरामद भएको सुन साथ रितपूर्वकको बरामदी मुचुल्का तयार गरी निजलाई पक्राउ गरी भन्सार ऐन,२०६४ बमोजिम आवश्यक कारवाहीको लागि पेश गरेका छौ भन्ने समेत व्यहोराको प्रमुख भन्सार अधिकृत श्री चुडाराज सापकोटा समेतको प्रतिवेदन ।

३. उजुरी प्रतिवेदन, बरामदी मुचुल्का, बरामदित सुनको गहना आकारको बीस थान र मानिस सहित दाखिला हुन आएकोले भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ४६ को उपदफा (३) बमोजिम कारबाहीको लागि मुद्दा दर्ता गर्ने र **VINOD NARAYAN SHETTY** को बयान तथा अन्य कानूनी कारबाही अगाडि बढाउने भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७५।०२।०४ मा त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको आदेश ।

४. त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको यात्रु जाँचपास तथा सहजीकरण शाखाको वाकथ्रु एरियामा भन्सारका कर्मचारीहरुले एक्सरेमा चेकजाँच गर्दा मेरो साथबाट रिंग १०, चेन ३, ब्रासलेट ५, लकेट १, बाला १ गरी जम्मा बीस थान सुन र सुनमा जडित पत्थर समेतको जम्मा (कुल तौल ४१० ग्राम) बरामद गरेका हुन। सो सुनको गहना आफैले दुबईमा किनी ल्याएको हुँ। अरु कसैले मगाएको वा पठाएको होइन। नेपालको कानुनको बारेमा मलाई थाहा भएन। अनजानवश भएको कार्यलाई मनन गरी माफ पाँउ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी **VINOD NARAYAN SHETTY** ले अनुसन्धान अधिकृत समक्ष गरेको वयान।

५. प्रतिवादीको कार्य भन्सार ऐन २०६४ को दफा ३८ बमोजिम चोरी पैठारीको कसूर अपराध गरेको देखिंदा भन्सार ऐन २०६४ को दफा ५७ को उपदफा (१) बमोजिम बरामद भएको ४१० ग्राम सुन जफत गरी निजलाई सोही भन्सार ऐनको २०६४, को दफा ५७ को उपदफा (१) बमोजिम

मूल्य रु.२०,५२,८०९।— वरावर जरिवाना र दफा ५७(१) को खण्ड (क) बमोजिम हदैसम्मको कैद सजाय समेत हुन र प्रतिवेदकलाई पुरस्कारको व्यवस्था हुन मागदावी भएको अभियोगपत्र ।

६. मिति २०७५/०२/०४ गते प्रमुख भन्सार अधिकृत चुडाराज सापकोटा समक्ष गरेको वयानलाई कायम गरी पाउँ भन्ने प्रतिवादी **VINOD NARAYAN SHETTY** ले प्रमुख भन्सार प्रशासक समक्ष मिति २०७५/०२/०६ मा गरेको वयान कागज ।

७. बुझ्दै जाँदा ठहरे बमोजिम प्रचलित कानून बमोजिम हुने गरी हाललाई प्रतिवेदनमा उल्लेख भए बमोजिम निज प्रतिवादी **VINOD NARAYAN SHETTY** बाट जम्मा रु.२०,५४,३३०।- नगद धरौटी माग गर्नु, माग बमोजिम धरौटी रकम दाखिला गरे तारिखमा र धरौटी रकम दाखिला नगरे दफा ४१ को उपदफा (२) बमोजिम थुनुवा पूर्जि कारागार कार्यालय, जगन्नाथदेवल,काठमाडौंमा राख्नु भन्ने समेत व्यहोराको मिति २०७५/०२/०६ को थुनछेक आदेश ।

८. प्रतिवादीको बयानमा कही कतै पनि भन्सारमा आफूले ल्याएको सुनको प्रज्ञापनपत्र भरेको वा भन्सार तिरेको निस्सा पेश गरेको नदेखिएकोले प्रतिवादीबाट बरामद भएको सुन भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ३८ बमोजिम चोरी पैठारी भएको ठहर्छ। सो ठहर्नाले भन्सार ऐन २०६४ को दफा ५७ को उपदफा (१) बमोजिम जरिवाना र उपदफा (१) को खण्ड (क) बमोजिम प्रतिवादीबाट बरामद भएको ४१० ग्राम सुनको गहना बीस थान जफत हुन्छ र भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ५७ को उपदफा (१) बमोजिम प्रतिवादीबाट जफत भएको सुनको विगो मूल्य रु.२०,५२,८०९।- जरिवाना गरी सोही उपदफाको खण्ड (क) बमोजिम तीन दिन कैद हुने ठहर्छ भन्ने समेत व्यहोराको त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट भएको मिति २०७५/०७/१५ को निर्णय ।

९. मबाट वरामदित सुनका गहनाहरु चोरी पैठारीको नभई मेरो नितान्त व्यक्तिगत सम्पत्ति भएका कारण ती गहनाहरु जफत गर्ने हचुवाको आधारमा भएकोले मलाई अतिनै अन्याय भयो । अतः मिति २०७५/०७/१५ मा त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयका प्रमुख भन्सार प्रशासकले गरेको फैसला उल्टी गरी अभियोग मागदावीबाट सफाई दिलाई जफत गरिएका मेरा सुनका गहना थान २० फिर्ता दिलाई सो कार्यालयमा मैले दाखिल गरेका धरौटी रकम दिलाई पाउँ भन्ने समेत व्यहोराको प्रतिवादी **VINOD NARAYAN SHETTY** को पुनरावेदन पत्र।

१०. पुनरावेदकले यस न्यायाधिकरणबाट तोकिपाएको मिति २२०७५/०८/२१को तारेख गुजारी थाम्ने थमाउने म्याद समेत व्यतित भइसकेको देखियो ।

ठहर खण्ड

११. नियमबमोजिम पेशी सुचीमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदकले यस न्यायाधिकरणबाट तोकिपाएको तारेख गुजारी बसेको देखिएतापनि राजस्व न्यायाधिरण नियमावली, २०३० को नियम १२(७) मा दैनिक मुद्दा पेशी सूचीमा चढीसकेपछि तारेख गुजारेको कारणबाट

मुद्दा डिसमिस हुँदैन र ठहरेबमोजिम फैसला हुनेछ भनी उल्लेख हुँदा शुरु मिसिल र पुनरावेदनपत्र सहितको मिसिल अध्ययन गरी हेर्दा, यसमा शुरु कार्यालयबाट मिति २०७५।७।१५ मा भएको निर्णय मिलेको छ, छैन? पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्छ, सक्दैन? भन्ने विषयमा निर्णय दिनुपर्ने देखियो।

१२. यसमा शुरु त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट यी पुनरावेदकलाई निजबाट वरामद भएको सुन जफत गरी सो सुनको विगो वरावरको रु.२०,५२,८०९।- जरिवाना र ३ (तीन) दिन कैद सजाय गर्ने गरी भएको निर्णय उपर चित्त नबुझाई पुनरावेदक/प्रतिवादीको यस न्यायाधिकरण समक्ष प्रस्तुत पुनरावेदनपत्र दर्ता हुन आएको देखियो ।

१३. पुनरावेदकले आफूले उक्त गहना दुबईमा खरिद गरेको भगवानका मूर्ति सहितका सुनका गहनाहरु आफूले धारण गरेको, मबाट वरामदित सुनका गहनाहरु चोरी पैठारीको नभई मेरो नितान्त व्यक्तिगत सम्पत्ति भएका कारण ती गहनाहरु जफत गरी जरिवाना र कैद समेत हुने गरी भएको निर्णय उल्टी हुनुपर्छ भनी लिएको पुनरावेदन जिकिरका सम्बन्धमा विचार गर्दा मिसिल संलग्न बरामदी मुचुल्का हेर्दा यी पुनरावेदक कै रोहवरमा सुन वरामद भएको देखिनुका साथै आफूबाट नै उक्त मुचुल्कामा उल्लेख गरेबमोजिमका सुन वरामद भएको कुरामा स्वीकार गरी पुनरावेदकले वरामदी मुचुल्कामा सहिछाप गरिदिएको अवस्था छ । पुनरावेदकले अनुसन्धान अधिकृत समक्ष त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयको यात्रुजाँचपास तथा सहजीकरण शाखाको वाकथ्रु एरियामा भन्सारका कर्मचारीहरुले एक्सरेमा चेकजाँच गर्दा मेरो साथबाट रिंग १०, चेन ३, ब्रासलेट ५, लकेट १, बाला १ गरी जम्मा बीस थान सुन र सुनमा जडित पत्थर समेतको जम्मा (कुल तौल ४१० ग्राम) बरामद गरेका हुन। सो सुनको गहना आफैले दुबईमा किनी ल्याएको हुँ। अरु कसैले मगाएको वा पठाएको होइन। नेपालको कानुनको बारेमा मलाई थाहा भएन। अनजानवश भएको कार्यलाई मनन गरी माफ पाँउ भन्ने समेत व्यहोरा उल्लेख गरी वयान गर्नुको अतिरिक्त शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी समक्ष उक्त वयानलाई कायम गरी पाउँ भनी उल्लख गरिदिएको पाइन्छ।

१४. प्रतिवादीबाट वरामदित उक्त सुन आफूले भन्सार कार्यालयमा प्रज्ञापनपत्र भरी घोषणा गरी ल्याएको भनी भन्न सकेको पाइदैन। उक्त वरामदित सुन नेपालको विद्यमान कानूनले ल्याउन पाउने भन्दा बढी परिणामको देखिनुका अतिरिक्त कानूनको अज्ञानता क्षम्य हुँदैन भन्ने सिद्धान्तका आधारमा प्रतिवादीले आफूलाई कानून थाहा नभएको भनी लिएको जिकिर समेत विधिसम्मत देखिन आएन । मूलतः कुनै व्यक्तिसँग गैरकानूनी सुन वरामद हुन्छ र निजले उक्त सुन मैले कानूनसम्मत तरिकाबाट ल्याएको हुँ भनी कुरा प्रमाणद्वारा प्रमाणित गर्न सक्नु पर्दछ । यसरी मिसिल संलग्न वरामदी मुचुल्काबाट वरामदित सुन प्रतिवादीबाट वरामद भएकोमा विवाद नदेखिएको, प्रतिवादीले अनुसन्धान अधिकृत र शुरु मुद्दा हर्ने अधिकारी समक्ष उक्त सुन आफ्नो भएको कुरालाई स्वीकार गरिदिएको तथ्यलाई नै कसूर पुष्टि गर्ने प्रमुख आधारको रुपमा लिनुपर्ने देखिन आयो । अतएवः

वरामद सुन जफत गरी विगो बमोजिम जरिवाना र कैद सजाय समेत गर्ने गरी भएको शुरु कार्यालयको निर्णय मनासिब नै देखिन आयो । उक्त शुरु निर्णय बदर गरी आफूलाई अभियोग दावीबाट सफाई होस भन्ने पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिरसँग सहमत हुन सकिएन ।

१५. तसर्थ, माथि विवेचित सिद्धान्त एवं कारण समेतको आधारमा प्रतिवादीले भन्सार ऐन, २०६४ को दफा ३८ बमोजिम चोरी पैठारी गरेको ठहऱ्याई सोही ऐनको दफा ५७(१) खण्ड (क) बमोजिम वरामद सुन जफत भई प्रतिवादीलाई वरामद सुनको विगो मूल्य रु. २०,५२,८०९/- जरिवाना एवं ३(तीन) दिन कैद गर्ने गरी शुरु त्रिभुवन विमानस्थल भन्सार कार्यालयबाट मिति २०७५/०७/१५ मा भएको निर्णय मिलेको देखिँदा सदर हुने ठहर्छ । प्रतिवादीको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । अरु तपसील बमोजिम गर्नू।

तपसील

सरोकारवाला पक्ष प्रस्तुत फैसलाको नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल दिनु १

प्रस्तुत फैसलाको विद्युतिय प्रति अपलोड गरी यस मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी मिसिल अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु २

किशोर सिलवाल
(अध्यक्ष)

उक्त रायमा हामीहरु सहमत छौं ।

डम्बर बहादुर कार्की
(लेखा सदस्य)

जीवन कुमार घिमिरे
(राजस्व सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्नुहुनेः-

टिपोट गर्नेः —श्री रबि न्यौपाने (शाखा अधिकृत)

इति सम्वत् २०७५ साल चैत्र महिना १० गते रोज १ शुभम् ....